

ด่วนที่สุด
ที่ นร ๐๕๐๘/ ๒๕๖๐

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ 16488 กพร
วันที่ 2 ต.ค. 2561 ๒๐4

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๒๘ กันยายน ๒๕๖๑

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- อ้างถึง (๑) หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๒๓๙๒๕
ลงวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๖๑
(๒) หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/๒๙๑๑๘
ลงวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๑

- สิ่งที่ส่งมาด้วย (๑) บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบร่างพระราชบัญญัติป่าไม้
(ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(๒) บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(๓) ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวที่ตรวจพิจารณาแล้ว และแนบบันทึกข้อมูล จำนวน ๑ แผ่น

ตามหนังสือที่อ้างถึง (๑) คณะรัฐมนตรีลงมติอนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา แล้วส่งให้คณะกรรมการประสานงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา ก่อนเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติต่อไป และต่อมาสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือตามที่อ้างถึง (๒) แจ้งมติคณะรัฐมนตรีเพิ่มเติม ให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ดำเนินการตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. โดยให้พิจารณาให้ครอบคลุมถึงการใช้ประโยชน์จากไม้ที่ขึ้นหรือปลูกขึ้นในพื้นที่อื่นนอกจากที่ดินที่มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดินด้วย นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) ได้ตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวเสร็จแล้ว โดยแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัตินี้ โดยกำหนดให้ยกเว้นไม้เก็บค่าธรรมเนียมไม่ในที่ดินที่ได้รับอนุญาตให้ทำประโยชน์ตามประเภทหนังสือแสดงสิทธิที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดตามมาตรา ๗ วรรคหนึ่ง และกำหนดให้ผู้ทำการค้าหรือส่งออกไม้ ผลิตภัณฑ์ไม้ และถ่านไม้ออกไปนอกราชอาณาจักรต้องขอหนังสือรับรองจากกรมป่าไม้ เพื่อเป็นหลักประกันแก่โรงค้าไม้ โรงงานแปรรูปไม้ หรือประเทศคู่ค้าว่าไม้นั้นได้มาจากแหล่งที่มาโดยชอบด้วยกฎหมาย และได้มาตรฐานตามความต้องการของประเทศคู่ค้า โดยจะต้องเสียค่าใช้จ่ายตามที่กรมป่าไม้กำหนดด้วย นอกจากนี้ มีการแก้ไขเพิ่มเติมเล็กน้อย (ตามแบบการร่างกฎหมาย) ดังมีรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย (๑) (๒) และ (๓) และหากคณะรัฐมนตรีเห็นชอบกับผลการพิจารณา เอกสารตาม (๒) และ (๓) จะเป็นเอกสารที่ต้องจัดส่งให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติต่อไป สำหรับหนังสือยืนยันให้ความเห็นชอบกับการแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว นั้น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจะเสนอมายังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีโดยตรงภายใน ๗ วัน นับจากวันที่ได้รับร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว

อนึ่ง ในการตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) เห็นควรมีข้อสังเกตเพิ่มเติมว่า โดยที่ร่างพระราชบัญญัติป่าไม้ ที่คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๑ อนุมัติหลักการตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีสาระสำคัญเป็นการกำหนดให้เฉพาะไม้ที่ขึ้นหรือปลูกในที่ดินที่มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง ตามประมวลกฎหมายที่ดิน ไม่เป็นไม้หวงห้าม ซึ่งต่อมาคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๖๑ ให้สำนักงานฯ พิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ให้ครอบคลุมถึงการใช้ประโยชน์จากไม้ที่ขึ้น หรือที่ปลูกขึ้นในพื้นที่อื่นนอกจากที่ดินที่มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดิน ด้วยนั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗) พิจารณาแล้ว เห็นว่า การเพิ่มพื้นที่ดังกล่าวนอกจาก จะไม่สอดคล้องกับหลักทรัพยากรสิทธิธรรมมาตรา ๑๔๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ที่กำหนดให้ไม้ยืนต้นเป็นส่วนควบกับที่ดินที่ไม้นั้นขึ้นอยู่แล้ว ยังขัดต่อหลักการของกฎหมายเกี่ยวกับป่าไม้ ซึ่งเป็นการควบคุมและดูแลไม้ในพื้นที่ป่าทั้งหมดด้วย เพราะพื้นที่อื่นนี้อยู่ในความหมายของบทนิยาม คำว่า “ป่า” ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ และพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ และแม้จะแก้ไขพระราชบัญญัติป่าไม้ เพื่อกำหนดให้ไม้ในพื้นที่อื่นนอกจากที่ดิน ที่มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดิน ไม่เป็นไม้หวงห้ามแล้วก็ตาม แต่ก็ไม่สามารถดำเนินการให้บรรลุผลดังที่คณะรัฐมนตรีประสงค์ได้ เพราะหากที่ดินนั้นเป็นพื้นที่ ป่าสงวนแห่งชาติ ประชาชนก็ไม่อาจทำไม้ในพื้นที่ดังกล่าวได้จนกว่าจะได้รับอนุญาตจาก พนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ ประกอบกับการแก้ไขพระราชบัญญัติป่าไม้ เพื่อให้ประชาชนสามารถทำไม้ที่ขึ้นหรือที่ปลูกขึ้น ในพื้นที่อื่นนอกจากที่ดินที่มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดิน เป็นหลักการ เดียวกับที่พระราชบัญญัติสวนป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ กำหนดไว้แล้ว โดยมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติ สวนป่าฯ กำหนดรองรับที่ดินที่จะนำมาขึ้นทะเบียนสวนป่าไว้หลายประเภทซึ่งรวมถึงพื้นที่อื่น ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๖๑ และมาตรา ๑๐ ก็กำหนดให้ผู้ทำสวนป่า สามารถทำไม้แปรรูปไม้ ค้ำไม้ มีไว้ในครอบครอง และนำไม้เคลื่อนที่ผ่านด่านป่าไม้ได้โดยไม่ต้อง ขออนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ด้วย ดังนั้น จึงควรดำเนินการตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ในพระราชบัญญัติสวนป่าฯ จะเป็นการสมประโยชน์และเป็นผลดียิ่งกว่าการแก้ไขพระราชบัญญัติป่าไม้ฯ และหากการดำเนินการตามพระราชบัญญัติสวนป่าฯ มีข้อติดขัดและส่งผลให้เกิดความล่าช้าในเรื่องใด ก็ควรแก้ไขปรับปรุงกระบวนการในพระราชบัญญัตินั้นแทน ทั้งนี้ เพื่อมิให้เกิดความสับสนแก่ประชาชน ในการปฏิบัติตามกฎหมายต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายดิศทัต โทตระกิตย์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

กองกฎหมายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ฝ่ายกฎหมายทรัพยากร

โทร. ๐ ๒๒๒๒ ๐๒๐๖ - ๙ ต่อ ๑๓๕๒ (นางสาวกุสุมาฯ)

โทรสาร ๐ ๒๒๒๑ ๖๔๒๘

www.krisdika.go.th

www.lawreform.go.th